
FOLKETINGET

Udvalget for Videnskab og Teknologi

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 31. januar 2008

OMTRYKT (14/2-08)
(Ændret forside)

Forskerekoleleders henvendelse til UVT

Vedr. udkast til Lov om Forskningsrådgivning

Jeg har modtaget vedlagte henvendelse fra forskerekoleleder Mogens Holst Nissen, Immunologisk Forskerekole (bilag 1), om udkastet til Lov om Forskningsrådgivning.

Holst Nissen gennemgår nogle principielle overvejelser om traditionen for åbenhed og retssikkerhed i forvaltningen og finder, at forslaget muligheden for anvendelse af anonyme bedømmere ikke er i overensstemmelse med denne hidtidige tradition.

Endelig gennemgår forskerekolelederen i hovedtræk en konkret bedømmelsessag, som forskerekolen har været involveret i, hvor der blev anvendt anonyme bedømmere.

Holst Nissen har i øvrigt klaget til ministeriet og efterfølgende til Folketingets Ombudsmand om den konkrete sag. Jeg vil derfor ikke stille spørgsmål til sagen, da den nu behandles i ombudsmandsinstitutionen.

Med venlig hilsen

Marianne Jelved,

Formand

Mogens Holst Nissen, Forskerskoleleder

Immunologisk Forskerskole
Institut for International Sundhed, Immunologi og Mikrobiologi
Københavns Universitet
Blegdamsvej 3, 2200 København N

til
Marianne Jelved
Formand for udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget, Christiansborg
1240 København K

København den 14. januar 2008

Kære Marianne Jelved,

Anledningen til min henvendelse er revisionen af Forskningsrådgivningsloven, hvor det foreslås at anvendelsen af anonyme bedømmere bliver gjort mulig.

Jeg vil først kort fremlægge nogle principielle overvejelser og efterfølgende kort redegøre for egne erfaringer med anvendelse af anonyme bedømmere i Forsknings- og Innovationsstyrelsen (FIST) i relation til en konkret ansøgning vores forskerskole har haft indsendt.

Principielle overvejelser

Jeg finder det helt naturligt og af stor værdi, at vi i henhold til gældende praksis i vores samfund har åbenhed i forvaltningen og ikke anvender anonymitet, det giver en høj grad af retsikkerhed og tryghed til forvaltningen.

På det videnskabelige område, anvendes en lignende åbenhed i det offentlige system. Ved bedømmelse af videnskabelige arbejder som ph.d.-afhandlinger og disputater, er det helt naturligt at navnene på de aktuelle bedømmere oplyses, også selvom bedømmelsen af den enkelte afhandling kan have et negativt udfald.

Den enkelte bedømmelse hviler på et fagligt skøn, hvor det er helt naturligt, at man som bedømmer fuldtud står inde for den bedømmelse der afgives. Dette bidrager til en grundlæggende tillid til bedømmelsessystemet, og sikrer yderligere, at bedømmeren ikke er inhabil i forhold til ansøgeren.

Da det danske forskningsmiljø volumenmæssigt er meget begrænset, kan en ansøgning nemt havne hos en bedømmer, hvis gruppe er i konkurrence med ansøgeren uden at bedømmeren formelt er inhabil. En sådan bedømmer vil under nuværende forhold formodentlig ikke påtage sig opgaven, da der kan rejses tvivl om, hvorvidt en negativ bedømmelse er rent sagligt begrundet eller skyldes at der søges tilgang til de samme konkurrenceudsatte midler.

Åbenhed i bedømmelsesprocessen er derfor af stor værdi for bevarelsen af et dansk forskningsmiljø, der trods modsætninger og forskellige opfattelser grundlæggende må betegnes som meget positivt. Indførelsen af anonyme bedømmere sikrer absolut ikke den fortsatte eksistens af dette positive miljø.

Den konkrete sag

Primo april 2006 indsendte Immunologisk Forskerskole en ansøgning om internationale ph.d.-stipendier til Forsknings- og Innovationsstyrelsen. Forskningsrådet for Sundhed og Sygdom blev bedt om at foretage en faglig vurdering af ansøgningen. I rådets forretningsudvalg blev det besluttet at fortage intern delegation af rådgivningsopgaven til underudvalg bestående af to personer. Samtidigt blev det besluttet, at kun betydende ansøgninger eller ansøgninger på over 10 mio efterfølgende skulle rådsbehandles. Da vores ansøgning kun var på 7,99 mio. blev den ikke rådsbehandlet.

Medio maj 2006 modtog vi en faglig vurdering til partshøring. Det viste sig, at bedømmelsen var foretaget af kun et rådsmedlem. Da vurderingen ikke overholdt den vejledning der klart fremgik af bedømmelseskemaet, bad vi om en fornyet bedømmelse, der overholdt de formelle krav. Fem dage senere fremsender samme rådsmedlem en ny bedømmelse der nu overholdt formatet, men samtidigt var inkonsistent og selvmodsigende i forhold til den første bedømmelse.

På trods af, at begge bedømmelser var udarbejdet af kun en enkelt person og begge blev fremsendt af rådsmedlemmet til styrelsen efter at der var afholdt rådsmøde, blev begge bedømmelser tilbagedateret således at de fremstod rettidigt fremsendt til styrelsen før afholdelsen af rådsmødet. Bedømmelserne var afgivet som foretaget af det samlede råd. Dette har rådsmedlemmet gjort helt klart i den sidste bedømmelse, selvom ansøgningen aldrig har været behandlet i Rådet.

I henhold til gældende klagemuligheder fremsendte vores forskerskole en klage til minister Helge Sander medio juli 2006, bl.a. med anmodning om at få udleveret navnet på det rådsmedlem der har bedømt forskerskolens ansøgning. Da ministeriet ikke har ønsket at afgive svar på de rejste klagepunkter og udlevere navnet på rådsmedlemmet, har vi fremsendt en klage til Ombudsmanden indeholdende en anmodning om, at det gøres klart for ministeriet, at det i henhold til gældende lov ikke er muligt at anvende anonyme bedømmere.

Efter vores opfattelse var det, der gik galt, at en anonym bedømmer, der var negativt indstillet over for vores forskerskole, udførte et meget overfladisk arbejde ved bedømmelsen af forskerskolens ansøgninger. Netop anonymiteten kan friste til at arbejde på den måde. I de bedømmelser i universitetsverdenen, hvor bedømmerne skal lægge navn til, ser man meget sjældent denne form for arbejde. Åbenhed sikrer kvalitet i bedømmelserne, anonymitet beskytter det dårlige arbejde.

Jeg håber det vil være muligt at redegøre nærmere for de konkrete forhold eventuelt gennem et personligt fremmøde. Jeg vil derfor forsøge at kontakte dig i løbet af en uges tid.

Med venlig hilsen

Mogens Holst Nissen
Forskerskoleleder
Immunologisk Forskerskole
Tlf. 3532 7268
Mobil. 2875 7268
E-mail: M.H.Nissen@mai.ku.dk